

America's Cup

Penge, magtkampe og et dokument fra 1800-tallet kendetegnede den 33. America's Cup – en ikke særlig sportslig duel mellem to milliardærer, som foregik lige så meget til lands som til vands. MS var med.

»Fang mig hvis du kan,« lød sloganet på den 33. America's Cup, sejlsportens svar på Formel 1, som sidste søndag blev afgjort i den nordspanske havneby, Valencia. Trofæet blev første gang overrakt i 1851 og har igennem historien været jagtet af farverige milliardærer som Harold Vanderbilt og Sir Thomas Lipton. Med årene er magien omkring sejladserne ikke blevet mindre. Bådene er bygget med den seneste teknologi og er det ypperste, man kan finde inden for sporten. Mens Lipton sejlede over Atlanten for at udfordre modstanderen, er dagens skibe så sofistikerede, at de bliver transporteret med fly til kamppladsen, hvor vejrforholdene skal være meget præcise.

Seks-otte knob var således den ideelle vindstyrke for de to deltagere,

Som forsvarende mester skulle Alinghi bestemme cup'ens form og sted, men da de to parter var vildt uenige, endte retten i New York med at fastsætte en dato i et februar-koldt Valencia.

som i år var den dobbelte America's Cup-vinder, Alinghi fra Schweiz, og det amerikanske hold Oracle, opkaldt efter softwarefirmaet af samme navn.

Mens Alinghi havde bygget en katamaran med et klassisk sejl og et skrog, hvis areal svarede til to tennisbaner, stillede Oracle med en trimaran, hvis vigtigste våben var en vinge, der ragede hele 68 meter op i luften.

Og at verdens ældste sportstrofæ var svær at få fingrene i stod allerede klart på førstedagen. Den samlede verdenspresse og flere luksuøse lystbåde ventede til søs for at følge slaget, men bådene gik aldrig fra start, da de ikke havde vind nok til kapsejladsernes 20 sømil.

Da duellanterne skulle forsøge sig igen to dage senere, blev det hele aflyst, da bølgerne gik så højt, at bådene risikerede at gå i stykker.

Men hvorfor fandt racet overhovedet sted i et februar-koldt Valencia i en halvtom havn i stedet for under varmere himmelstrøg, og med ustabile vejrforhold på en supersize sejlbane 40 gange større end ved sidste America's Cup? Ja, det skyldes et 123 år gammelt dokument og et indædt fjendskab mellem de to duellerende hold, Alinghi og Oracle.

De to kunne ikke blive enige om formaliteterne omkring racet, så The Deed of Gift, et fem sider lange dokument fra 1887, blev taget i brug og fortolket af højesteret i New York. Bortset fra deres store passion for sejlsport og enorme rigdomme kunne de to mænd bag holdene ikke være mere forskellige.

Ernesto Bertarelli, en 44-årig milliardærfarver fra Genève, skabte med formuen fra biotekgiganten, Serono, sit team i 2000 med det mål at vinde cup'en. Ved første forsøg i 2003 lykkedes det, og ved den efterfølgende cup i 2007 vandt Alinghi igen, begge gange over New Zealand.

65-årige Larry Ellison er født fattig i Bronx af en enlig mor og opfostret af sine bedsteforældre. Med sit softwarefirma, Oracle, rangerer han i dag som verdens femte rigeste mand.

Mens Bertarelli ville gøre America's Cup ligeså populær som fodbold og tiltrække sponsorer og publikummer med adskillige konkurrerende teams, er Ellison en enspænder, som dyrker kampsport, og som på sin vej til tops har skabt sig en masse fjender. To gange tidligere har hans team dystet mod Alinghi, og den seneste gang blev han slået ud i semifinalen.

Normalt er det titelindehaveren der dikterer forholdene. Men da Ellison sidste søndag vandt cup'en tilbage til USA, var det med en præstation, der kunne minde om en fjendtlig overtagelse. Da hans hold fik billet til den 33. America's Cup, skete det via Højesteret i New York, fordi han i retten udfordrede schweizernes protokol til sejladserne. Med retskendelsen gik man tilbage til reglerne fra 1800-tallet. Oracle fik pladsen som udfordrer til søs, og 18 tilmeldte hold blev eliminerede.

I stedet for at være et multirace blev America's Cup en duel: Alinghis katamaran mod Oracles trimaran; et klassisk sejl mod en vinge, som var så kompliceret at demontere, at et turnushold på ti mand dag og nat, og iført hjelme og headsets, kravlede rundt på båden i Valencia for at justere den efter vindforholdene. Hvis det ikke var for securityfolkene, som sørgede for at ingen udvedkommende kom ind på havneområdet, kunne man have troet at skibet var til havs. Stik imod traditionen var Oracle-båden ikke forankret i America's Cup-havnen, hvor alle fansene og sponsorerne befandt sig, men i byens kommercielle havn.

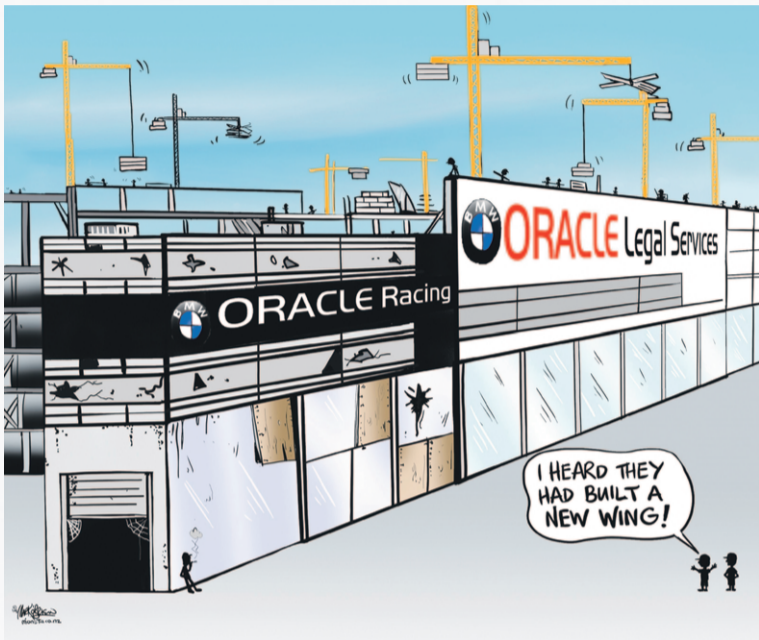
MS VAR I VALENCIA på en chase-båd for at følge i kølvandet på Alinghi med sportsbrillemærket Oakley. Mens bådene bliver mere og mere teknologiske, er øjnene er stadig et vigtigt redskab til at læse vindforholdene på vandet. Derfor har Oakley udviklet polariserede glas, som bevirker, at hjernen ikke bruger ekstra energi på at stille skarpt på omgivelserne.

Da Alinghi i 2003 vandt America's Cup, var det som det første europæiske team nogensinde.

Ernesto Bertarelli med sine soldater, iført alvorsminer – og Oakley-briller.

i stormvejr

»At sejle er meget hårdere end at lede et softwarefirma,« erkendte Oracle-bossen, Larry Ellison, der havde forskellige bådtyper på tegnebrættet alt efter, hvordan det gik med de retslige kampe. Oracles vinge skulle blive sejladens mest effektive våben.

»At sejle er en passion. Når man når toppen af sporten, er det, fordi man er så dedikeret. Selve kapsejladens er det sjoveste, da du sejler en begrænset distance og udfører din rolle. Træningen kan fortsætte i det uendelige. Vi starter tidligt og går først hjem længe efter mørkets frembrud,« fortalte holdets amerikanske afterguard, Ed Baird.

»Det er et privilegium at arbejde med talentfulde folk, hvor alle er venner. Vi er 23 sejlere med 19 forskellige nationaliteter. Vi arbejder tæt sammen og lærer folks kulturelle forskelle,« fortalte Baird, som under efteråret havde trænet og tunet båden i De Forenede Arabiske Emirater ved Ras Al Khaimah, som til lejligheden lod bygge en helt ny havn.

I optaktens sidste fase foreslog Alinghi nemlig, at cup'en skulle holdes dér, men dette var ikke muligt, da de gamle regler siger, at kapsejladens ikke må holdes på den nordlige halvkugle om vinteren. Schweizerne havde desuden valgt et sted, som var farligt for et amerikansk team at opholde sig i, lød søforklaringerne fra Oracle, som flere gange tidligere har sejlet i samme farvande.

Da parterne var uenige til det sidste, faldt valget på Valencia, hvor cup'en blev sejlet i 2007 – uagtet reglen om den nordlige halvkugle! Højesteret fastsatte datoen til februar. Havde det ikke været for Ellisons mange milliarder, var situationen næppe kommet så vidt.

At den 33. udgave af America's Cup blev en dyr affære, er der ingen tvivl om. Tilsammens anslås holdene at have spenderet over en halv milliard euro på at udvikle de nye både og at føre retssager. Ni gange har Oracle slæbt Alinghi i retten på grundlag af The Deed of Gift. Den sidste dom fra New Yorks Højesteret falder den 25 februar, om hvorvidt Alinghis sejl opfylder kravene om at være lavet i klubbens eget land.

En ting var de fleste tilskuere enige om. Dette års cup præsenterede ikke megen sportslig ære. Også selv om intriger og kontroverser altid har været en del af cup'en, hvis enorme sølvtrøfæ mange mener er forhekset. Når man først har drukket af det, vil man gøre alt for at beholde det.

Sidste søndag vandt Oracles futuristiske båd hæderen overlegent med hele fem minutter og fem sekunder. Hvorvidt Alinghi vil dyste i den næste America's Cup vil fremtiden vise.

En regatta skal vindes på vandet og ikke i retten, lød Ernesto Bertarellis tørre kommentar.

m-s@berlingske.dk